

Varkenshouderij De Heense Hoeve, De Heen

**Toetsingsadvies over het milieueffectrapport en
de aanvulling daarop**

31 maart 2008 / rapportnummer 1748-63

1. OORDEEL OVER HET MER

Firma de Heense Hoeve BV heeft momenteel een gerealiseerde inrichting aan de Heensedijk 16b te De Heen in de gemeente Steenberg, zonder milieuvergunning. In deze inrichting wil men het houden van 6.864 vleesvarkens volgens de meest recente wet- en regelgeving mogelijk maken, door aanpassing van de bestaande stallen. Hiervoor wordt een vergunning in het kader van de Wet milieubeheer (Wm) aangevraagd. Voorts is een vergunning in het kader van de Natuurbeschermingswet benodigd. Voor de besluitvorming over de aanvraag van de vergunning in het kader van de Wet milieubeheer wordt de procedure van milieueffectrapportage (m.e.r.) doorlopen.

Aanvankelijk constateerde de Commissie¹ bij toetsing van het milieueffectrapport (MER) aan de vastgestelde richtlijnen en de wettelijke inhoudseisen een aantal essentiële tekortkomingen. Deze hadden betrekking op de volgende punten:

1. het voorkeursalternatief (VKA) was een samenvoeging van een emissie-arm huisvestingssysteem met twee typen luchtwassers, waarvan de onderlinge beïnvloeding van beide luchtwassers en daarmee het percentage ammoniak reductie onbekend was;
2. er ontbrak een berekening van de cumulatieve geurhinder op de geurgevoelige objecten in de nabijheid van dit initiatief als gevolg van dit initiatief en andere veehouderijbedrijven in de omgeving.

Daarnaast had de Commissie nog enkele opmerkingen over geluidhinder en inpassing in het landschap die zij niet als essentiële tekortkomingen heeft aangemerkt. In een aanvulling op het MER zijn alle bovenstaande punten behandeld.

De Commissie is van oordeel dat in het MER en de aanvulling daarop **alle essentiële informatie aanwezig** is. Het MER geeft informatie over de belangrijkste milieuparameters voor dit initiatief: geur, ammoniak en fijn stof. Voor deze en andere milieuaspecten zijn de effecten van de referentiesituatie, het VKA en het meest milieuvriendelijk alternatief (MMA) in kaart gebracht en is een vergelijking gepresenteerd. Daarmee is in het MER goede en bruikbare informatie beschikbaar om het milieubelang een volwaardige plaats te geven in de besluitvorming.

Het MER, dat in omvang beperkt is gebleven door het gebruik van deelrapporten, is over het algemeen goed leesbaar en overzichtelijk.

¹ Zie bijlage 1 voor de samenstelling van de werkgroep van de Commissie en andere projectgegevens. Zie bijlage 2 voor een overzicht van de inspraakreacties.

2. INHOUDELIJKE TOELICHTING OP HET OORDEEL EN AANBEVELINGEN

2.1 Ammoniak

MER

In het MER is het VKA beschreven als een samenvoeging van een emissiearm huisvestingssysteem met twee na elkaar geschakelde typen luchtwassers. De Regeling ammoniak en veehouderij (Rav) van de Wet ammoniak en veehouderij (Wav) geeft de mogelijkheid tot het samenvoegen (stapelen) bij toepassing van een (emissiearm) huisvestingssysteem in combinatie met een luchtwasser, maar stapelen van een (emissiearm) huisvestingssysteem in combinatie met twee typen luchtwassers is niet opgenomen in de Rav. Een wijziging van de Rav op dit punt wordt voorsnog niet verwacht. De onderlinge beïnvloeding van beide luchtwassers is onbekend en daarmee ook het effect van deze combinatie op de reductie van ammoniakemissie. De Commissie adviseerde om in een aanvulling op het MER het VKA verder dan de tot dan toe ter zake in het MER opgenomen motivering uit te werken, en daarbij een veilige inschatting te maken van de hoeveelheid reductie die bereikt zou kunnen worden met naschakeling van een chemische luchtwasser.

Aanvulling

In de aanvulling op het MER is een tweetal theoretische berekeningen uitgevoerd, om te bepalen bij welke emissie sprake is van een toename van de ammoniakdepositie op de kwetsbare natuur in de omgeving van dit initiatief, en welk reductiepercentage dus noodzakelijk is om de natuur te ontzien. Rekening houdend met de ingetrokken ammoniakrechten van het veehouderijbedrijf De Boed blijkt dat bij een reductie van 80% door de nageschakelde chemische luchtwasser geen toename van depositie op de bloemdijken plaats zal vinden. Bij een reductie van 60% door de nageschakelde luchtwasser zal de ammoniakdepositie een zeer lichte toename geven op het begin van de Honderdgemetendijk, de Dwarsdijk en de Oude Vlietpolder, echter op de overige bloemdijken zal de ammoniakdepositie licht afnemen. Met de berekeningen wordt inzichtelijk gemaakt wat de ammoniakdepositie op de bloemdijken volgens twee scenario's zou kunnen zijn. Echter onbekend is of de benodigde reductie van de berekende 60 of 80% door de aanvullende chemische wasser haalbaar is. Hieraan is nooit onderzoek gedaan. De Commissie heeft wel kennis genomen van de beschouwing van ter zake deskundige zoals die in het MER is opgenomen en door hem is onderbouwd. De Commissie kan echter geen uitspraak doen over de juridische haalbaarheid van het voorgestelde en evenmin over het werkelijk effect op de bloemdijken.

- De Commissie constateert dat uit de beschikbare informatie blijkt dat bij een reductie van 80% door de nageschakelde chemische luchtwasser geen toename van depositie op de bloemdijken plaats zal vinden. Het is echter onbekend of de benodigde reductie door de aanvullende chemische wasser haalbaar is. De Commissie heeft wel kennis genomen van de beschouwing van ter zake deskundige.²

2.2 Geurhinder

MER

Voor het initiatief was in het MER geen berekening van de achtergrondbelasting uitgevoerd. Daardoor was onbekend wat de cumulatieve geurhinder is van dit initiatief en andere veehouderijbedrijven in de omgeving op de geurgevoelige objecten in de nabijheid van het initiatief. De Commissie adviseerde om in de aanvulling een omgevingstoets uit te voeren, waarbij de achtergrondbelasting wordt berekend op basis van het verspreidingsmodel V-Stacks Gebied.

Aanvulling

In een aanvulling op het MER is een berekening uitgevoerd met het programma V-Stacks³ Gebied. Met deze berekening wordt inzichtelijk gemaakt wat de cumulatieve geurbelasting met en zonder de inrichting aan de Heensedijk 16b op de dichtstbijzijnde geurgevoelige objecten is.

- De Commissie concludeert dat het MER en de aanvulling ten aanzien van het milieuaspect geurhinder alle voor de vergunningverlening relevante informatie geven.

3. OVERIGE OPMERKINGEN OVER HET MER

3.1 Geluid

MER

In het akoestisch rapport van het MER, bijlage 11, waren de tijden voor het lossen van de bulkwagen en het vullen van de mestvrachtwagen te krap ingeschat. Bovendien leek een bewerkingstijd van de brijvoerkeuken van 2 uur ook te kort. Hierdoor werden de geluidseffecten van het voornemen lager weergegeven dan in de praktijk het geval zal zijn.

² Deze deskundige is van mening dat er wel degelijk sprake is van een ammoniakreductie, maar het exacte reductiepercentage is niet met een grote mate van zekerheid te geven. Naar mening van de Commissie is het plausibel dat door toepassing van twee na elkaar geschakelde typen luchtwassers een extra reductie plaatsvindt, maar een inschatting van de mate van die extra reductie kan de Commissie niet aangeven. Initiatiefnemer heeft gewerkt met 2 scenario's namelijk met 80 en 60% ammoniakreductiepercentage als gevolg van het naschakelen van een aanvullende chemische wasser.

³ In figuur 3.1 komt de verwijzing naar de inrichting aan de Heensedijk 16b niet overeen met de nummering in tabel 3.2. Nummer 28 in figuur 3.1 is nummer 29 in tabel 3.2.

Aanvulling

In de aangepaste geluidberekeningen zijn de tijden voor het lossen van de bulkwagen, het vullen van de mestvrachtwagen en de bewerkingstijd van de brijvoerkeuken aangepast.

- De Commissie concludeert dat in het MER en de aanvulling alle informatie met betrekking tot het milieuaspect geluid aanwezig is.

3.2 Landschap

MER

In het MER was niet aangegeven hoe de nieuwe inrichting optimaal landschappelijk kan worden ingepast.

Aanvulling

In de aanvulling is een door middel van een beplantingsplan aangegeven hoe de bebouwing wordt ingepast in het landschap.

BIJLAGE 1: Projectgegevens

Initiatiefnemer: De Heense Hoeve B.V.

Bevoegd gezag: het College van Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant

Besluit: vergunning op grond van de Wet milieubeheer

Categorie Gewijzigd Besluit m.e.r. 1994: C14.0

Activiteit: het afmesten van vleesvarkens, het opslaan, verwerken van bijproducten

Betrokken documenten:

- Startnotitie milieueffectrapport Varkenshouderij De Heense Hoeve B.V., Hendrix UTD, 5 april 2006;
- Richtlijnen voor het milieueffectrapport Varkenshouderij De Heense Hoeve B.V., Provincie Noord-Brabant, juli 2006;
- Milieueffectrapport Varkenshouderij De Heense Hoeve B.V., Hendrix UTD, 12 juli 2007;
- Aanvraag vergunning Wet Milieubeheer (agrarische sector) Varkenshouderij De Heense Hoeve B.V., Hendrix UTD, 12 juli 2007.

De Commissie heeft kennis genomen van de inspraakreacties en adviezen, die zij van het bevoegd gezag heeft ontvangen. Dit advies verwijst naar een reactie als die nieuwe inzichten naar voren brengt over specifieke lokale milieumstandigheden of te onderzoeken alternatieven. Zie bijlage 2.

Procedurele gegevens:

aankondiging start procedure in: de Staatscourant d.d. 21 april 2006

aanvraag richtlijnenadvies: 14 april 2006

ter inzage legging startnotitie: 25 april tot en met 6 juni 2006

richtlijnenadvies uitgebracht: 27 juni 2006

richtlijnen vastgesteld: 1 juli 2006

kennisgeving MER in: de Staatscourant d.d. 3 augustus 2007

aanvraag toetsingsadvies: 1 augustus 2007

ter inzage legging MER: 6 augustus tot en met 17 september 2007

aanvulling MER: 21 januari 2008

toetsingsadvies en de aanvulling daarop uitgebracht: 31 maart 2008

Werkwijze Commissie bij toetsing:

Tijdens de toetsing inventariseert de Commissie eerst of er tekortkomingen zijn in het voldoen aan de (vooraf) gestelde eisen. Vervolgens beoordeelt de Commissie de ernst van de eventuele tekortkomingen. Daarbij staat de vraag centraal of de benodigde informatie aanwezig is om het milieubelang een voldoende plaats te geven bij de besluitvorming. Is dat naar haar mening niet het geval dan signaleert de Commissie dat er sprake is van een zogenoemde 'essentiële tekortkoming'. De Commissie adviseert dan dat die informatie alsnog beschikbaar komt, alvorens het besluit wordt genomen. Overige tekortkomingen in het MER worden in het toetsingsadvies opgenomen, voor zover ze kunnen worden verwerkt tot duidelijke aanbevelingen voor het bevoegde gezag. Deze werkwijze impliceert dat de Commissie zich in het advies tot hoofdzaken beperkt en niet ingaat op onjuistheden of onvolkomenheden van ondergeschikt belang.

Samenstelling van de werkgroep:

Per project stelt de Commissie een werkgroep samen. De werkgroepsamenstelling bij het onderhavige project is als volgt:

ing. H.J.M. Hendriks (tevens ook werkgroepsecretaris)

ing. M. Pijnenburg

ir. N.G. Ketting (voorzitter)

BIJLAGE 2: inspraakreactie

1. Stichting Leefbaarheid De Heen, De Heen

**Toetsingsadvies over het milieueffectrapport Varkenshouderij
De Heense Hoeve, De Heen en de aanvulling daarop**

Firma de Heense Hoeve BV heeft momenteel een gerealiseerde inrichting in De Heen, zonder milieuvergunning. In deze inrichting wil men het houden van 6.864 vleesvarkens volgens de meest recente wet- en regelgeving mogelijk maken, door aanpassing van de bestaande stallen. Hiervoor wordt een vergunning in het kader van de Wet milieubeheer aangevraagd. Voorts is een vergunning in het kader van de Natuurbeschermingswet benodigd. Voor de besluitvorming over de aanvraag van de vergunning in het kader van de Wet milieubeheer wordt de procedure van milieueffectrapportage doorlopen.

ISBN: 978-90-421-2193-5